

АНОТАЦІЯ

Лей Сяо. Формування компетентності культурного самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти КНР. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. – Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Харків, 2023.

Дисертаційне дослідження присвячено науковим розвідкам формування компетентності культурного самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти КНР. Зазначена проблема була успішно вирішена завдяки глибокому аналізу та систематизації теоретичних ідей, а також широкому узагальненню досвіду щодо розвитку компетентності культурного самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва у навчальному середовищі закладів вищої освіти Китайської Народної Республіки. Синергія різноманітних підходів та методів дозволила отримати нові знання та розширити нашу здатність до впровадження кращих практик формування компетентності культурного самовираження. Робота містить анотацію, зміст, вступ, два розділи, висновки, загальні висновки, список використаних джерел наприкінці дисертації та додатки. Вступ дослідження включає обґрунтування актуальності і доцільності розв'язання означеної теми, виявлено суперечності, що виникають на основі неузгодженості теорії та практики, представлено зв'язок теми дисертації з науковими доробками провідних дослідників цієї теми; зазначено мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження; окреслено теоретичні й методологічні основи дослідження та відповідні методи дослідження; визначено наукову новизну, теоретичне та практичне значення одержаних результатів; наведено відомості про апробацію результатів у ЗВО, структуру та обсяг дисертації, загальну кількість публікацій авторки за темою роботи.

У першому розділі – «Теоретичні основи формування компетентності культурного самовираження майбутнього вчителя музичного мистецтва в закладах вищої освіти» – визначено ключові терміни та поняття, що

використовуються в роботі, зокрема поняття «самовираження», «компетентність», «культура», «компетентність культурного самовираження» тощо. Це допомагає зрозуміти загальний зміст дослідження та уникнути неоднозначності й непорозумінь у сприйнятті термінів. З'ясовано, що компетентність культурного самовираження – це здатність та навички проявляти свою індивідуальність, творчість, емоції та особистісні якості через різні види діяльності, такі як мистецтво, музика, література, публічний виступ, письмові та усні висловлювання, а також взаємодія з іншими людьми як в офлайн, так і онлайн просторі. Компетентність культурного самовираження включає здатність виявляти свої унікальні риси, інтереси, думки та переконання, а також ефективно комунікувати ці аспекти своєї особистості із навколишнім світом. Ця компетентність передбачає не лише здатність знайти і виразити свої ідеї, але й уміння адаптуватися до різних ситуацій та аудиторій, дотримуватися норм та культурних особливостей спілкування. Вона сприяє розвитку особистості студента, підвищенню самооцінки та самопізнання, забезпечує здатність студента до самореалізації, позитивного ставлення до себе та своїх можливостей у культурному просторі. Автор розкриває особливості культурного самовираження в контексті підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Вони можуть включати аспекти творчості, виразності, індивідуальності тощо, які стосуються самовираження студентів під час навчання у закладах вищої освіти. Визначено сучасні можливості прояву культурного самовираження у майбутніх вчителів при навчанні у закладах вищої освіти. У цій частині дослідження звертається увага на актуальні можливості та засоби самовираження, які студенти можуть використовувати в процесі навчання в закладах вищої освіти. Це можуть бути сучасні інструменти, методи, підходи до навчання, що сприяють більш ефективному та творчому самовираженню при отриманні освіти.

У другому розділі – «Дослідження структури сформованості компетентності культурного самовираження майбутнього вчителя музичного мистецтва в закладах вищої освіти КНР» досліджено структуру компетентності культурного самовираження майбутніх вчителів музичного мистецтва в Китаї, її формування у процесі навчання в Китаї та можливостям застосування цього

досвіду в Україні. Розкрито структурні складові компетентності культурного самовираження майбутнього вчителя музичного мистецтва у контексті компетентнісного підходу: саморегуляція; адаптивність; благополуччя; взаємодія; постійне навчання та самовдосконалення; розвиток творчих ідей, синтез та поєднання концепцій та інформації з різних джерел. Відповідно до компетентнісного підходу розглянуто взаємозв'язок між знаннями, вміннями, досвідом та особистісними якостями, які впливають на ефективне самовираження студентів у педагогічній діяльності. Проведено порівняльний аналіз процесу формування компетентності культурного самовираження у майбутніх вчителів музичного мистецтва під час фахового навчання в китайських закладах вищої освіти та українських ЗВО. Висвітлено педагогічні підходи, методи та засоби, які застосовуються для розвитку і підтримки здатності студентів до творчого самовираження у майбутній педагогічній діяльності. Розглянуто можливості ефективного застосування прогресивних ідей китайського досвіду формування компетентності культурного самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва в Україні. Розглянуто можливість перенесення та впровадження позитивного досвіду Китаю у формуванні компетентності культурного самовираження студентів музичних закладів вищої освіти в Україні. Проаналізовано спільні аспекти, які можуть бути корисними для розвитку самовираження майбутніх вчителів музичного мистецтва в українських освітніх умовах.

Ключові слова: самовираження, компетентність, культурне самовираження, Китайська Народна Республіка, ЗВО, здобувачі освіти, майбутні вчителі, музичне мистецтво, культура.

ABSTRACT

Lei Xiao. Formation of cultural self-expression competence of future music teachers in higher education institutions of the People's Republic of China. – Qualifying scientific work on manuscript rights.

Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in the field of knowledge 01 Education/Pedagogy with a specialty 011 Educational,

pedagogical sciences. – G.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, 2023.

The dissertation study is devoted to the scientific exploration of the formation of cultural self-expression competence of future music teachers in higher education institutions of the People's Republic of China. This problem was successfully solved thanks to a deep analysis and systematization of theoretical ideas, as well as a broad generalization of experience regarding the development of cultural self-expression competence of future music teachers in the educational environment of higher educational institutions of the People's Republic of China. The synergy of various approaches and methods allowed us to gain new knowledge and expand our ability to implement better practices of cultural self-expression competence formation. The work contains an abstract, table of contents, introduction, two chapters, conclusions, general conclusions, a list of used sources at the end of the dissertation and appendices. The introduction of the study includes a justification of the relevance and expediency of solving the identified topic, revealed contradictions arising from the inconsistency of theory and practice, presented the connection of the dissertation topic with the scientific works of leading researchers of this topic; the goal, task, object, subject of research is indicated; the theoretical and methodological bases of research and relevant research methods are outlined; the scientific novelty, theoretical and practical significance of the obtained results are determined; information about the approval of the results at the Higher Education Institution, the structure and scope of the dissertation, the total number of publications by the author on the topic of the work are given.

In the first chapter - "Theoretical foundations of the formation of cultural self-expression competence of the future music teacher in institutions of higher education" - key terms and concepts used in the work are defined, in particular the term "self-expression", "competence", "culture", "cultural self-expression competence", etc. This helps to understand the general content of the study and avoid ambiguity and misunderstandings in the perception of terms. It was found that the competence of cultural self-expression is the ability and skills to show one's individuality, creativity, emotions and personal qualities through various activities, such as art, music, literature,

public speaking, written and oral statements, as well as interaction with other people both offline and online. Cultural self-expression competence includes the ability to express one's unique traits, interests, thoughts, and beliefs, and to effectively communicate these aspects of one's personality to the world around us. This competence involves not only the ability to find and express one's ideas, but also the ability to adapt to different situations and audiences, to adhere to the norms and cultural features of communication. It contributes to the development of the student's personality, increasing self-esteem and self-knowledge, ensures the student's ability to self-realize, a positive attitude towards himself and his capabilities. The author reveals the peculiarities of self-expression in the context of training future music teachers. They may include aspects of creativity, expressiveness, individuality, etc., which relate to the self-expression of students during their studies in institutions of higher education. The modern opportunities for cultural self-expression of future teachers while studying in institutions of higher education have been determined. In this part of the study, attention is paid to the actual opportunities and means of self-expression that students can use in the process of studying in institutions of higher education. These can be modern tools, methods, approaches to learning that contribute to more effective and creative self-expression when receiving an education.

In the second chapter - "Investigation of the structure of cultural self-expression competence formation of future music teachers in higher education institutions of the People's Republic of China" the structure of cultural self-expression competence of future music teachers in China, its formation in the process of learning in China and the possibilities of applying this experience in Ukraine are investigated. The structural components of cultural self-expression competence of the future music teacher in the context of the competence approach are revealed: self-regulation; adaptability; welfare; interaction; constant training and self-improvement; development of creative ideas, synthesis and combination of concepts and information from various sources. In accordance with the competence approach, the relationship between knowledge, skills, experience and personal qualities, which affect the effective self-expression of students in pedagogical activities, is considered. The process of cultural self-expression competence formation in future music teachers during professional training in Chinese

institutions of higher education and Ukrainian higher education institutions is analyzed. Pedagogical approaches, methods and tools used for the development and support of students' ability to express themselves creatively in future pedagogical activities are highlighted. The possibilities of effective application of progressive ideas of the Chinese experience in the formation of competence of cultural self-expression of future teachers of musical art in Ukraine are explored. The possibility of transferring and implementing the positive experience of China in the formation of cultural self-expression competence of students of music institutions of higher education in Ukraine is considered. Common aspects that can be useful for the development of self-expression of future music teachers in Ukrainian conditions are analyzed.

Key words: self-expression, competence, the People's Republic of China, higher education institutions, students, future teachers, musical art, culture.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Лей, С. (2020). Визначення поняття «компетентність культурного самовираження». *Educational Challenges*, 0(62), 120-126.
doi:<https://doi.org/10.34142/2312-2471.2019.62.13>

2. Лей, С. (2021). Характерні особливості самовираження при підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва. *Освітологічний дискурс*, 35(4), 196-209.

3. Лей, С. (2022). Структурні складові компетентності самовираження майбутнього вчителя музичного мистецтва в контексті компетентнісного підходу. *Наукові записки кафедри педагогіки*, (50), 113-119.
<https://doi.org/10.26565/2074-8167-2022-50-11>

Статті в інших виданнях, матеріали конференцій:

4. Лей, С. Визначення суті поняття «компетентності самовираження» здобувача освіти. Роль інновацій в трансформації образу сучасної науки : Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 28-29

грудня 2018 р.) / ГО «Інститут інновацій освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. Київ : ГО «Інститут інновацій освіти», 2018. С. 34-36.

5. Лей, С. Сучасні тенденції прояву культурного самовираження студентів у цифровому просторі. «Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі» : матеріали науково-практичної конференції молодих учених (15-16 травня 2019 р.)/ за ред. Н. О. Пономарьової, О. А. Жерновникової. Х. : Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 2019. С. 132-134.

6. Лей, С. Сучасні тенденції самовираження китайських студентів. Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах : матеріали XII Міжнародної науково-методичної інтернет-конференції, м. Харків, 5-6 грудня 2019 року. Харків : ХНМУ, 2019. С. 40

7. Лей, С. Можливості культурного самовираження здобувачів китайських ЗВО. V Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика». м. Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 року. Харків : ХНМУ, 2021.

Опубліковані праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

8. 雷霄 (2022). 引爆点理论视域下《岁月征程》走红现象的分析, (CSSCI) 传媒, 2022年1月.

9.雷霄 (2019). 精灵魔曲 诸神复苏—《布里顿仿照奥维德的六首双簧管变形》前三首变形研究, 黄河之声, 2019-12.

10. 雷霄 (2020).智慧琴房建设与管理标准指南, 中国标准出版社, 2020-08.

11. 雷霄 (2019).精灵魔曲 诸神复苏—《布里顿仿照奥维德的六首双簧管变形》前三首变形研究, 黄河之声, 2019-12.

12. 雷霄 (2020).乐器演奏 (西洋乐) 课程建设, 浙江音乐学院, 2020-06.

13. 雷霄 (2020). 智慧琴房建设与管理标准指南, 中国标准出版社, 2020-08.
14. 雷霄 (2022). 艺术类院校“课程思政”实施路径研究, 浙江音乐学院, 2022-01.
15. 雷霄 (2017). 精灵魔曲 诸神复苏—《布里顿仿照奥维德的六首双簧管变形》前三首变形研究, 期刊:《黄河之声Song of the Yellow River》年第23期第6-7页.
16. 雷霄 (2014). 精灵魔曲 诸神复苏—《布里顿仿照奥维德的六首双簧管变形》研究, 收录: 中国知网CNKI, 武汉音乐学院学位论文, 2014年第02期第1-36页, 作者: 雷霄.
17. 雷霄 (2020). 《智慧琴房建设与管理标准指南》, 出版社: 中国标准出版社, 出版日期: 2020年8月1日, ISBN: 9787506695299。主编: 吴晓阳, 副主编: 王国华, 编委: 雷霄, 等等。页码: 1-253.